

PLAN DE MĂSURI AL COMITETULUI DIN INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE DIN BUCUREȘTI AL FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE

(28 decembrie 1989)

Deși mai puțin afectat decât alte științe sociale, domeniul interdisciplinar acoperit de colectivul Institutului de Arheologie și de colegii lui din învățământul superior și din muzee (arheologie, istorie veche, numismatică, epigrafie etc.) a suferit totuși pierderi extrem de mari în cei peste 40 de ani de cînd a devenit obiect al imixtiunilor și presiunilor politice practicate de regimul doborît de revoluția din 21—22 decembrie 1989. Anilor de tristă amintire ai stalinismului, în care o întreagă generație de profesori și cercetători a fost oprimată, terorizată și micșorată moral sau profesional, le-au urmat — după o scurtă perioadă de respirație de la mijlocul anilor '60 — o epocă de noi acțiuni urmărind manipularea politică și ideologică a sferei noastre de preocupări. Odată cu treptata izolare a cercetării românești de specialitate în raport cu circuitul european de idei și progrese, țintindu-se în final desăvîrșirea acestei izolări în scopul creării condițiilor necesare deformării trecutului și manevrării memoriei colective, au fost încurajate și apoi exacerbate manifestările unui naționalism primitiv antiștiințific care n-are nimic comun cu adevăratul patriotism. În pofida declarațiilor oficiale mincinoase despre progresele spectaculoase ale cercetării, aceasta din urmă a fost sistematic frînată, disprețuită, lipsită de mijloace și deturnată de la obiectivele ei firești în direcția unor teme de conjunctură menite să servească scopuri străine științei. Cercetarea românească de specialitate, cîndva îndeobște apreciată, și-a pierdut o bună parte din prestigiul cîștigat în perioada interbelică, a dispărut din organismele europene și mondiale și a ajuns, mai ales în ultimul deceniu, să fie supusă ordinelor brutale și interdicțiilor pornite din cercurile apropiate odioasei clici dictatoriale.

În aceste condiții, care s-au agravat de la an la an, majoritatea specialiștilor din domeniul nostru a reușit totuși să-și păstreze demnitatea profesională, fapt ce se cuvine subliniat la acest început de eră nouă. Pierderile directe și indirecte, decurgînd din rămîinerile în urmă sau din direcționările false ale cercetării, sînt cu toate acestea deosebit de mari și impun adoptarea grabnică a unui sistem de măsuri care să asigure recuperarea celor pierdute, îndreptarea stărilor negative și mai ales pregătirea activității viitoare. Pentru aceasta, colectivul Institutului de Arheologie din București, principală instituție de specialitate din țară, afirmîndu-și cu entuziasm adeviziunea totală la principiile programului Consiliului Frontului Salvării Naționale, propune următoarele măsuri :

1. Revenirea Institutului de Arheologie la regimul de instituție cu regim autonom, prevăzută cu personalitate juridică și administrație proprie.

care au dus la anularea dispozițiilor inechitabile din domeniul alegerii locului de muncă, precum și de posibilitatea integrării directe în cercetare a absolvenților din învățământul superior.

9. Reorganizarea redacțiilor revistelor de specialitate din cadrul institutului, restructurarea colegiilor redacționale după principiile competenței și eficienței, revenirea în institut a redacției revistei „Materiale și cercetări arheologice”, asigurarea de către editură a traducerilor necesare reprezentării corespunzătoare în circuitul internațional a cercetării românești de specialitate.

10. Dotarea Institutului de Arheologie la un nivel corespunzător cerințelor cercetării actuale: materiale tehnice pentru șantiere, aparatură de multiplicare, mijloace de transport, aparatură fotografică și topometrică, utilarea și aprovizionarea laboratoarelor etc.

11. Asimilarea gradelor din cercetarea științifică cu cele din învățământul superior și asigurarea egalității de retribuție, în cadrul promulgării unui statut al cercetătorului.

12. Acordarea către Institutul de Arheologie, în cadrul reorganizării generale a învățământului, a dreptului de a conduce doctorate, cu indemnizarea corespunzătoare a celor implicați în conducerea doctoratelor și cu abrogarea limitării numărului de locuri la doctorat.

13. Revenirea la sistemul drepturilor de autor pentru contribuțiile publicate în revistele institutului, cu recomandarea ca în următorii trei ani aceste drepturi să fie depuse în contul „Libertatea 1989”.

14. Reorganizarea Comisiei Arheologice care să funcționeze pe lângă Institutul de Arheologie din București, ca fiind singura instituție din țară având integral acest profil și cuprinzând toate specialitățile care pot fi practicate în prezent în țara noastră. Din comisia condusă de un președinte ales pentru patru ani vor face parte specialiștii de prestigiu care au avut o comportare demnă în ultimele decenii, precum și specialiști cu aceleași calități din alte centre universitare și din muzee. Comisia Arheologică va avea în sarcină întocmirea planului național de cercetări, controlul săpăturilor arheologice, urmărirea valorificării rezultatelor acestora, precum și acordarea gradelor științifice.

15. Participarea Institutului de Arheologie la reorganizarea învățământului superior prin transferul specialiștilor necesari și solicitați în vederea întemeierii unei catedre de arheologie la Universitatea din București sau, în măsura în care aceasta va fi necesar și posibil, a unei Facultăți de Arheologie la aceeași universitate.

16. Reconectarea Institutului de Arheologie și a întregii activități din acest domeniu la cercetarea de specialitate de pe plan mondial. Participarea la manifestări internaționale, prezența în revistele de specialitate din străinătate, acordarea și obținerea de burse, stagii de specializare la instituțiile străine de prestigiu, acorduri de colaborare internațională, activizarea Școlii Române de la Roma întemeiate de Vasile Pârvan, studierea posibilităților pentru prezența permanentă și în alte țări a specialiștilor români etc.

17. Depolitizarea întregii activități științifice din cadrul institutului, cu dreptul fiecărui membru al colectivului de a desfășura în afara institutului a unei activități politice. Crearea condițiilor pentru ca membrii colectivului să se poată integra unui sindicat liber al oamenilor de știință. Reprezentarea colectivului în Consiliul municipal al Frontului Salvării Naționale.

Membrii colectivului Institutului de Arheologie sînt pe deplin conștienți de faptul că revoluția îndeplinită de poporul român la sfîrșitul anului 1989, apreciată în contextul transformărilor și innoirilor pe care le cunosc toate țările central- și est-europene, creează cercetării de specialitate condiții cu totul noi. Dincolo de progresul general al cunoașterii, cercetarea este chemată să contribuie la construcția viitoarei „case comune europene”, ceea ce face ca în anii următori activitatea științifică să se poată desfășura fără condiționări din partea comandamentelor politico-sociale. Asemenea condiții s-au creat acum pentru prima oară în evoluția de peste 150 ani a cercetării arheologice din România. Colectivul Institutului de Arheologie este hotărît să folosească din plin această șansă.